

Mitä nuorena oppii, sen vanhana muistaa.

1. Hurstkaat lapset.

Oli kerran hurstkas äiti, joka rakasti lapsiansa sydämestänsä. Kun hän aamulla nousi lastensa kanssa, kutsui hän lapset luoksensa ja rukoili heidän kanssansa:

„Lewätthäni rauhasi’ yön,
Taas alan tervehenä thön;
O Herra, mua warjele,
Etten mä tieltäs harhaile.“

Kun tuli päivällisen aika ja lapset tahtoivat ruokaa, pani äiti käteensä ristiin ja rukoili heidän kanssansa:

„Kaikkein silmät wartioitsewat sinua
ja sinä annat heille ruoan ajallansa;
sinä awaat kätes ja rawitset kaikki,
kuin eläwät, suosijolla.“

Mutta illalla rukoili äiti:

„Kakas, hyvä Jumalani,
Walwo minun wuoteellani,
Suo että rauhasi’ lewännen
Ja terweenä taas herännen.
Katsi myöskin taiwahasta
Näitä kahta pientä lasta,
Anna meidän kaikkien
Taas nähä päivä huominen“.

Koska se hurstkas äiti joka päivä rukoili lastensa kanssa ja kävi heidän kanssansa uskollisesti herran huoneessa, niin tulivat lapsetkin yhtä hurstkaiksi kuin heidän jumalinen äitinsä, sillä:

„Mitä nuorena oppii, sen vanhana muistaa“.

2. Wanha musifantti.

Eräänä päivänä tuli kartanolle wanha ukko. Hänellä oli pitkä harmaa parta ja hänen kaswonsa olivat hyvin rhyppyiset. Päässä oli hänellä wanha patalatti, jalassa ritkeimet saappaat ja koko hänen muu pukunsa oli rhyppyinen. Hän kantoi selänsään weiwurkua, jotka hän nyt asetti pyrstyyn sauwan nojaan ja alkoi soittaa. Niinpian

kuin ensimmäiset äänet uruista kuuluivat, juoksivat talon lapset alas. He asettuivat ufon eteen ja kuultelivat ufon soitantoa. Kun ukko muutamia lauluja oli soittellut, otti hän lakin päästänsä ja rupefi kokoamaan rahaa. Kun hän tämän toimen oli tehnyt, asettui hän taas urkujensa ääreen ja kertoi lapsille näin:

„Minäkin olen ollut kerran nuori kuin te; minä olin iloinen, hepaffa poika weitiffa, juoksentelin nuoruuteni aikana pitkin nurmia ja kotoja; kulutin päiväni waan leikeissä ja huveissa. Minä luulin woivani sillä tavoin wietttää elämäni loppuun saaffa. Zätin sentähden kaiten lufemifen ja oppimifen fillensä. Nyt olen minä wanha, ei ole minulla kotoa, ei omaifia; olen köyhä, warfin köyhä mies ruffa; käyn fauman nojassa mieron tietä ja otan kiitollifefsti wastaan mitä hywät ihmifet minulle antawat ja odotan päiväini loppua. Siis huomattfaa, lapfet, olfoon minun elämäni teille waroituffena. Älkää wietttäkö nuoruutenne aikaa turhuudessa, niinkuin minä tein, waan pyrkikää parempaa tarfotusta kohden, niin faatte kerran lewossa wietttää wanhuutenne päivät.“

Näin puhefn otti ukko hatun päästänfä, kumarfi ja lähti käymään toifsta taloa kohden.

3. Kelpo ifä.

Kelpo ifällä oli pieni poika ja tyttönen. Kun aurinko nousi, soitti hän pientä kelloa, joka riippui ulkona kartanolla, ja kohta nousivat lapsukafset ylös wuoteiftansa.

Kun aamiainen oli walmis, tähtyi lasten enfn lufea aamurufouffensa ja tulla ifän eteen, että hän näkifsi oliwatko pienokafset pesseet itfensä fiiwosti ja kammanneet päänsä. Ja ifä puhui:

„Ei kukaan lapsi faa aamulla tulla pöhdän ääreen kampaamatomilla hiufkiffilla ja lifkiffilla waatteilla.“

Niin tottuivat pienokafset jo aamulla warhain olemaan puh-taina ja fiiwoina.

Keljänneftä ennen feitfemää feifoiwat lapfet kirjat kädesfä ifän ja äitin edessä ja fanoiwat: „Hywäfti!“ Sitten lähtiwät he kouluun eiwättä tulleet milloinkaan liian myöhään. Ifä puhui:

„Oppilaan pitää odottaman opettajaa, waan ei opettajan oppi-lasta.“

Kun lapfet tuliwat kofia koulusta, faiwat he leikitellä jonkun

aikaa illan hämärässä, mutta muun ajan oli heidän auttaminen vanhempiansa työnteossa. Isä puhui:

„Lapset, jotka aina leikittelimät, tulevat kelvottomiksi.“

Niin totutti isä jo nuorena lapset kaikkeen hyvään, sillä hän ajatteli: „Mitä nuorena oppii, sen vanhana muistaa.“

4. Siivoton Liisa.

Oli kerran tyttönen,
Hän ei ollut kilttinen;
Makas kauvan vuoteella,
Antoi kufon hundella;
Tuli kouluun myöhäseen
Jälkeen kellon lyömisen.
Lukka oli hajallaan,
Kasvot mustat ainiaan;
Teki firjaan kouffuja,
Laski väärin lukuja.
Sai hän päivä päivästä
Kyllä toreet isältä,
Myös opettaja nuhteli:
„Ota waari, lapseni:
Nuorra siemen heitetään,
Vaan vanhempana niitetään,
Ken nuorra oppii pahuuteen,
Se seuraa häntä wanhuuteen.“
Mut Liisa pyysi yhä vaan
Totutuisja tawoisjaan.
Oli nuorra wallaton,
Wanhempana kelvoton,
Eli yhtä pakanasti
Elonsa loppuun asti.

5. Kiltti Mari.

Mari kiltti tyttö on,
Ilman työtä lewoton,
Nousee ylös vuoteelta

Kohta päivän noustua;
 Kantaa työkkiin halkoja,
 Noutaa wettä fangolla.
 Katsoo peiliin pikistää,
 Siivoo siinä filmänsä;
 Antaa wettä kufille,
 Käypi itse rufille.
 Niin hän nuorra askaroi,
 Nitillensä ilon toi.
 Vielä nytkin wanhana
 On hän aina walpasna.

6. Willurikoira ja hänen poikansa.

Eläinjatu.

Eräällä pojalla oli wanha willurikoira ja pieni willuri, joka oli wanhuksen penikka. Pienestä willurista oli pojalla paljon iloa, koska hän pian oppi hyppäämään, wahdisia seisomaan, pikkufärryjä wetämään ja weteen juoksemaan.

Nyt juohtui pojan mieleen, että pitäisipä olla paljoa helpompi saada tuo wanha koira oppimaan kaikkea näitä temppuja tekemään. Onhan vanhalla aina enemmän järkeä ja hymärrystä kuin nuorella!

Mutta mitenkäs löwi? Wanhaa koiraa ei hän saanut oppimaan mitään. „Wai niin“, arweli poika, „tässä on käyttäminen keppiä, koska hän ei tahdo!“ Ja nyt sai wanha willuri selkäänsä. Willuri murisi ja fanoi: „Suotta te minua lyötte. Ei vanhasta tule kofaria!“

Poika pani nämä sanat mieleensä ja fanoi: „Wanha willuri on oikeassa ja antaa minulle wiisaan neuwon. Nuorena pitää olla uuttera ja oppia, sillä wanhana ei siihen enää pysty. Mutta joka nuorena on harjaantunut kaikenlaisiin hywiin ja hyödyllisiin askareisiin, hän on vielä wanhanakin taitawa. Sillä mitä nuorena oppii, sen wanhana muistaa“.

